

БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС У СИСТЕМІ УКРАЇНСЬКОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Ямілова О.О., Харківська Л.В.

Донецький національний технічний університет

Модернізація системи вищої освіти розвертається в умовах трансформації всіх сфер громадського життя України й ускладнюється значною розбіжністю української моделі з Болонським зразком у частині тривалості навчання, кваліфікаційної структури, напрямків і змісту професійної підготовки, організації навчального процесу студентів вищих навчальних вузів.

Традиційно українська система вищої професійної освіти була однорівневою і здійснювала безперервну підготовку дипломованих фахівців, термін навчання яких, як правило, становив 5 років. Система професійної освітньої програми будувалася з використанням дисциплінарного підходу. Одиницею виміру обсягу роботи студентів і викладачів в Україні була і поки залишається академічна година. Основні освітні програми вищої професійної освіти розраховуються виходячи з обсягу навчальної роботи студента в тиждень – 54 академічних годин при середньому аудиторному навантаженні 27 академічних годин.

Відповідно до положень Болонської декларації на додаток до раніше існуючої однорівневої структури фахівця введена дворівнева кваліфікаційна структура (бакалаврат, магістратура). Бакалаврів сьогодні готують більше половини українських навчальних закладів. Разом із тим, ще не повністю розроблені концепції професійних освітніх програм підготовки бакалаврів і магістрів, існують складності практичного визнання цих освітніх ступенів вітчизняним ринком праці.

Болонська модель базується на принципах особистої відповідальності кожної людини за зміст і якість своєї освіти й припускає істотне ламання сформованих в національній системі вищої освіти суб'єктивно-об'єктивних відносин. Суттєві прийдешні зміни не завжди знаходять розуміння в українському освітньому співтоваристві, про що свідчать результати проведених емпіричних досліджень.

Перевагами української системи освіти традиційно вважаються висока якість, фундаментальність і системність навчання. Втрату цих характеристик українські опоненти Болонського процесу зв'язують із скороченням нормативних строків навчання, переходом до системи залікових одиниць. Окрім того, висловлюються побоювання, що впровадження Болонської моделі освіти приведе до втрати спеціалізацій, розвалу кафедр і наукових шкіл, скороченню зайнятості викладачів.

Відомо, що освіта має особливу роль у ствердженні національної самосвідомості і культурної самобутності кожного народу, його самоідентифікації. Українська освіта базується на культурній і педагогічній спадщині, національних традиціях і пріоритетах,

має глибоке історичне коріння що віддзеркалюється в українській ментальності. Висока соціальна значимість сфери освіти не дозволяє перетворювати її в майданчик для необдуманих експериментів.

Тому інтеграційні процеси, що розгорнулися в європейській системі освіти, повинні розвиватися на принципах взаємозбагачення національних освітніх систем, обов'язкового збереження їхньої культурної самобутності, гарантією чого є добра воля всіх країн – учасниць Болонського процесу.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ЗАСАДАХ БОЛОНСЬКОЇ ДЕКЛАРАЦІЇ

Яковенко Ю.П.

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту, м. Черкаси

Процес європейської інтеграції дедалі помітніше впливає на всі сфери життя держави, не оминув він і вищої освіти. Відтак, Україна чітко визначила орієнтири на входження в освітній та науковий простір Європи, здійснює модернізацію освітньої діяльності у контексті європейських вимог, щораз наполегливіше працює над практичним приєднанням до Болонського процесу [1].

Викладена у статті інформація надасть можливість ознайомитись із досвідом впровадження нової навчальної програми з фізичного виховання для студентів 1-4 курсів нашого університету, згідно вимог Болонської декларації.

Під час викладання дисципліни за експериментальною програмою викладачі зіткнулись як із позитивними, так і негативними наслідками її застосування.

Мета дослідження – впровадження елементів Європейської кредитно-модульної системи (ECTS) у сфері вищої освіти з навчальної дисципліни «Фізичне виховання».

Методи та організація дослідження. У процесі дослідження вивчались вимоги Болонської декларації, нормативних документів Міністерства освіти і науки України, літературні джерела з питань впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП).

Відповідно до Наказу МОН України №48 від 23.01.04 р. університет віднесений до ВНЗ, на базі яких здійснюється експеримент організації навчання за кредитно-модульною системою, в якому приймали участь студенти I курсу всіх спеціальностей, відповідно до розроблених навчальних планів, затверджених МОН України